

8. LUOKAN TYÖELÄMÄÄN TUTUSTUMINEN (TET)

8. luokan oppilaille järjestetään viikon mittainen työelämään tutustumisjakso (TET) 8.4.24 -12.4.2024.

Jakso suoritetaan yhdessä työpaikassa. Tutustumisjakson tavoitteena on antaa oppilaalle tietoa työelämästä, mahdollisuus kokeilla erilaisia työtehtäviä, herättää ajatuksia ammatinvalintaan sekä tilaisuus kehittää ihmishuhdetaitojaan koulun ulkopuolella. Tutustuminen työyhteisöönne, uusiin ihmisiin ja heidän työhönsä sekä työelämän pelisääntöihin on nuorelle tärkeä kokemus.

TET-paikka ja vastuhenkilö:

- **TET-paikka voi olla mikä tahansa kuopiolainen organisaatio tai yritys**, jolla on Y-tunnus ja jonka koulu hyväksyy. TET-paikka voidaan rehtorin luvalla hankkia myös Kuopion ulkopuolelta, jolloin matkakuluista vastaa huoltaja. Kuopion sisällä oppilaalla on mahdollista käyttää matkakorttia.
- **TET-paikalta nimetään vastuhenkilö, joka vastaa TET-jaksosta ja oppilaan perehdytyksestä, ohjauksesta ja huolenpidosta.** Vastuhenkilö voi tarvittaessa nimetä muita työntekijöitä ohjaamaan ja opastamaan oppilasta. Vastuhenkilön yhteystiedot ilmoitetaan koululle. Vastuhenkilön sähköpostiin tulee oppilaan laatima kooste suunnitellusta TET-jaksosta, oppilaan yhteystiedot sekä nämä TET-jakson ohjeet. Vastuhenkilön tulee tarvittaessa ottaa yhteyttä koulun opinto-ohjaajaan.
- **Vastuhenkilö antaa oppilaalle kirjallisen TET-todistuksen TET-jakson lopussa ja käy arviointikustelun.** TET-todistuksena käytetään oppilaan koululta tuomia aineistoja (TET-todistus pohja ja arviointiliite), jotka vastuhenkilö täyttää sekä allekirjoituksillaan vahvistaa, ja jotka oppilas näyttää koululla TET-jakson jälkeen.

TET-paikan hankinta ja ilmoittaminen:

1. **Oppilas hankkii TET-paikan joko itsenäisesti tai huoltajiensa myötävaikutuksella.** Oppilas selvittää tarvittavat tiedot TET-paikasta ja suunnittelee TET-jaksoa (mm. työajat, ruokailun, TET-paikalle koulun) yhdessä vastuhenkilön sekä tarvittaessa huoltajan kanssa. Nämä tiedot kerätään paperiselle tiedonhankinta -lomakkeelle.
2. **Huoltaja tarkastaa tiedonhankintalomakkeelle kerätyt tiedot, jonka jälkeen oppilas voi koulussa tai kotona ilmoittaa TET-paikan osoitteessa: <http://bit.ly/8tet24>.** Määräaika TET-paikan ilmoittamiseen on **14.3.2024**, mutta koulu pyytää ilmoittamaan tiedot heti kun se on mahdollista.
3. Lomakkeella ilmoitetut tiedot menevät automaattisesti TET-paikan vastuhenkilön, oppilaan, huoltajan sekä opinto-ohjaajan sähköposteihin. **Sähköpostiosoitteet tulee kirjoittaa huolellisesti.**
4. **Tämä sähköposti-ilmoitus toimii TET-suunnitelmana**, jonka mukaan TET-jakso voidaan **sovitusti** toteuttaa, mikäli kukaan osapuoli ei esitä suunnitelmaan tarkennusta tai korjausta kohtuullisessa ajassa.

Oppilas TET-paikalla ja TET-jakso:

- a. TET on koulunkäyntiä työpaikalla, joten koulua koskevat säännöt ovat voimassa. Oppilas ei ole työsuhteessa TET-työpaikkaan eikä hänelle makseta palkkaa TET-jakson ajalta.
- b. **TET-päiviä ovat TET-viikon kaikki arkipäivät. Päivän pituus on 6 tuntia ja sen suositellaan sijoittuvan kello 8-18 välille. Päivä sisältää yhden pidemmän ruokatauon (n. 30 min) pienempien taukojen lisäksi.**
- c. TET-työtehtävien osalta noudatetaan nuoria työntekijöitä koskevia säädöksiä sekä yleisiä työturvallisuuteen liittyviä ohjeita.
- d. Oppilas saa perehdytystä, ohjausta ja tukea TET-paikalla vastuhenkilöltä ja mahdollisesti muilta TET-ohjaajilta.
- e. Oppilaan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti, käyttäytyttävä asiallisesti ja noudatettava työnantajan antamia ohjeita ja määräyksiä.

- f. Mikäli oppilas aiheuttaa sääntöjen vastaisella toiminnallaan vahinkoa, on hän itse korvausvelvollinen. Tapaturman sattuessa oppilas on koulun tapaturmavakuutuksen piirissä ja vastuuhenkilön tulee ottaa yhteyttä opinto-ohjaajaan.
- g. Sairaana ei mennä TET-paikalle ja oppilas ilmoittaa poissaolostaan vastuuhenkilölle soittamalla, jos muuta ei ole sovittu ennen TET-päivän alkua. Huoltaja ilmoittaa sairaspöissaolon Wilmaan tunti-merkintänä/luokanohjaajalle. **Mikäli oppilas jättää saapumatta syytä ilmoittamatta tai asiaan liittyy epäselvyyttä, tulee vastuuhenkilön ottaa yhteyttä opinto-ohjaajaan.** Lyhyet poissaolot (esim. lääkärikäynnit) voidaan sopia TET-paikan kanssa eikä niistä tarvitse ilmoittaa koululle.
- h. Työnantaja voi tarjota oppilaan ruokailun tai oppilas voi käy ruokailemassa koulun kanssa sovitulla tavalla. Noin puolen tunnin lounastauko sisältyy kuuden tunnin työaikaan.

Onnistuneen TET-jakson vaiheita:

- TET-paikalla tiedetään oppilaan tulo ja TET-tehtäviä on alustavasti suunniteltu. Oppilas on miettinyt omia tavoitteitaan TET-jaksolle ja on sovitusti oikeassa paikassa oikeaan aikaan.
- Ensimmäisenä päivänä TET-jaksoa suunnitellaan yhdessä ja oppilas antaa tyhjän todistusohjan työnantajalle arviointia varten. Oppilas saa riittävästi perehdytystä työpaikkaan, sen sääntöihin, muihin työntekijöihin sekä työturvallisuuteen.
- TET-jakson aikana oppilaalle annetaan palautetta ja oppilaalla on mahdollisuus tulla kuulluksi ja kohdatuksi päivittäin.
- TET-jakson edetessä oppilaalle annetaan mahdollisuus saada monipuolisempia tehtäviä ja lisäperehdytystä oppilaan edellytysten ja kiinnostusten mukaan.
- Viimeisenä päivänä käydään TET-jakson arviointikeskustelu nuoren ja vastuuhenkilön kanssa. Keskustelun päätteeksi nuori saa vastuuhenkilöltä täytetyn TET-todistuksen ja arviointiliitteen.

TET-arviointikeskustelu:

TET-jakson lopussa työpaikalla käydään arviointikeskustelu ja oppilas saa todistuksen ja arvioinnin. TET-todistusohjan ja arviointiliitteen arviointialueet ohjaavat osin arviointikeskustelua. Niiden lisäksi voidaan keskustella esimerkiksi: Miten saavutettiin TET-jaksolle asetetut tavoitteet? Millainen kokonaiskuva nuorelle syntyi työpaikasta? Millainen kuva työnantajalle syntyi nuoresta? Mitä hyötyä TET-jaksosta on nuorelle? Mitä palautetta nuorella on TET-jaksosta?

Huomioitavaa nuorille töitä annettaessa:

Nuorta ei saa käyttää TET:n aikana töihin, joita ei pidetä nuorille sopivina. Työtehtävät on suhteutettava nuoren ikätasoon sekä fyysiseen ja henkiseen suorituskykyyn. Nuorten työnopastuksesta ja työn valvonnasta tulee kantaa erityistä huolta. Ainakin työskentelyn alkuvaiheessa edellytetään käytännössä jatkuvaa valvontaa, jotta voidaan varmistua luotettavasti siitä, että nuori on oppinut tekemään työnsä oikein ja turvallisesti. Katso myös Laki nuorista työntekijöistä¹ ja Työturvallisuuslaki².

Koulun yhteyshenkilöt:

TET-jaksojen yhteyshenkilöinä kouluilla toimivat opinto-ohjaajat, jotka auttavat oppilaita, huoltajia sekä TET-paikkoja kaikissa TET-jaksoon liittyvissä asioissa. Oppilaiden kanssa TET-asioita käsitellään mm. oppitunneilla. Opinto-ohjaajien yhteystiedot ja vastuuluokat:

Helin Sara (0447184956) 8F	Immonen Antti (0447184081) 8E, 8H, 8K, 8P
Knuutinen Katja (0447181498) 8B, 8G, 8I, 8J	Multala Sanna (0447184627) 8A, 8C, 8D

Yhteistyöterveisin Minna Canthin koulun opinto-ohjaajat

¹ <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1993/19930998>

² <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2002/20020738>